

Statement van de
Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen,
Corinne Dettmeijer-Vermeulen,
ter gelegenheid van de Week tegen Kindermishandeling,
16 november 2015

Seksueel geweld tegen kinderen: een probleem van ons allemaal

Vandaag start de Week tegen Kindermishandeling. In deze week worden activiteiten georganiseerd om de samenleving bewust te maken van dit nog altijd grote probleem. Kindermishandeling neemt verschillende gedaanten aan. De specifieke vorm waar ik mij op richt, en waarvoor wij in Nederland onze ogen nog te vaak sluiten, is seksueel geweld tegen kinderen.

De overheid heeft de plicht om kinderen te beschermen tegen alle vormen van seksueel geweld. Als Nationaal Rapporteur doe ik onderzoek naar de Nederlandse aanpak hiervan en adviseer ik de overheid om deze aanpak te verbeteren. Maar de overheid kan het niet alleen. De verantwoordelijkheid om seksueel geweld te voorkomen en te stoppen rust op de schouders van ons allen. Het is belangrijk dat iedereen die verantwoordelijkheid ook voelt. Meer maatschappelijke bewustwording van en kennis over seksueel geweld is daarvoor cruciaal.

Seksueel geweld vindt meestal plaats tussen bekenden, en veelal in huiselijke kring. De dader is dus meestal niet de enge man uit de bosjes, maar vaker een familielid of een bekende van het slachtoffer. Haar vader, zijn buurvrouw, haar vriendje of zijn klasgenoot. Dit komt in Nederland anno 2015 nog altijd vaker voor dan we zien. En vaker dan we willen zien.

Het herkennen van slachtoffers is lastig. Voor kinderen is het ontzettend moeilijk, of onmogelijk, om met iemand te praten over wat hen is aangedaan en ook de mensen om slachtoffers heen vinden dat moeilijk. Seks, seksualiteit, seksuele grenzen en seksueel geweld zijn nog altijd diepgewortelde taboes.

Die moeten we doorbreken. Thuis, op school, op het werk, online, eigenlijk overal waar mensen samen zijn.

Seksueel geweld tegen kinderen is bovendien in toenemende mate een grensoverschrijdend delict. Via de webcam kunnen kinderen aan de andere kant van de wereld worden misbruikt, kinderpornografie wordt mondiaal gedeeld, en een vliegtuig naar een ontwikkelingsland voor goedkope en risicoloze seks met een kind is zo gepakt. Onze verantwoordelijkheid om seksueel geweld tegen kinderen tegen te gaan stopt dan ook niet bij onze landsgrenzen.

We moeten kinderen die slachtoffer worden van seksueel geweld beter zien, beter helpen gezien te worden, en beter helpen. Iedereen die mogelijk met slachtoffers te maken heeft - en dat is dus iedereen - heeft daar een rol in. Seksualiteit en seksueel geweld tegen kinderen verdient dan ook aandacht in uiteenlopende situaties: in de schoolklas, in de beroepsopleidingen voor professionals die met kinderen gaan werken, tijdens sollicitatiegesprekken van jeugdhulpverleners, en natuurlijk thuis. Praat met je kind over seks, over zijn of haar grenzen. Laat zien dat zij altijd bij je terecht kan, dat hij zich

nergens voor hoeft te schamen. En als je denkt dat het mis is: durf je vermoedens serieus te nemen en durf er ook naar te handelen.

Voorkomen is beter dan genezen. Kunnen we seksueel geweld tegen kinderen altijd en overal voorkomen? Helaas niet. Maar we zijn het kinderen in ieder geval verplicht om er zoveel mogelijk naar te streven. Hoe?

Om seksueel geweld tegen kinderen te voorkomen, moeten we slachtoffers -samen met hun familieleden- overal in Nederland ondersteuning en goede hulp kunnen bieden. Dit is nodig om de kans te verkleinen dat zij later opnieuw slachtoffer worden, óf dat zij later plegger worden. Dit vraagt om goed gemeentelijk beleid voor onderwijs, jeugdgezondheidszorg, jeugdhulp en jeugdbescherming.

Om seksueel geweld tegen kinderen te voorkomen is evenwel meer nodig dan ons alléén op slachtoffers te richten. Slachtoffers voorkom je ook door daderschap te voorkomen. Ik pleit daarom voor meer daderpreventie: door aandacht te besteden aan seksuele grenzen kunnen we verhinderen dat kinderen van nu op latere leeftijd de grenzen van een ander overschrijden. Dat vergt gedegen opvoeding en goede voorlichting, thuis en op school, waarin seksualiteit en respectvol sociaal gedrag centraal staan.

Om seksueel geweld tegen kinderen te voorkomen moeten we daders van zedendelicten vervolgen en straffen, zo nodig de juiste behandeling bieden en na hun straf weer opnemen en begeleiden in de samenleving. En hoe moeilijk dat soms ook is, zo mogelijk ook in onze eigen gemeente. Daarnaast moeten we uitkijken dat we daders niet onder dezelfde noemer scharen als pedofielen. Pedofilie is niet een keuze, het in de praktijk brengen is dat wel. Het is onwenselijk het probleem van deze groep te miskennen en deze mensen te isoleren. Isolement vergroot juist het risico dat ze de fout in gaan.

Willen we seksueel geweld tegen kinderen echt goed aanpakken, dan moeten we onze ogen durven openen. Seksueel geweld is een probleem van ons allemaal. Daarmee zijn ook de oplossingen van ons allemaal.